

PERSCOMMUNIQUÉ nr. 10/25

Luxemburg, 4 februari 2025

Arrest van het Hof in zaak C-158/23 | [Keren] ¹

Internationale bescherming: het Unierecht verzet zich er onder bepaalde voorwaarden niet tegen dat personen die internationale bescherming genieten verplicht zijn om te slagen voor een inburgeringsexamen

Het feit dat een dergelijk examen niet met succes is afgelegd, mag evenwel niet stelselmatig worden bestraft

Volgens de Nederlandse wetgeving moeten onder anderen personen die internationale bescherming genieten binnen een bepaalde termijn slagen voor een inburgeringsexamen. Wie niet slaagt, kan een geldboete krijgen. Het Hof benadrukt dat het voor de integratie van die personen belangrijk is om kennis te verwerven van met name de taal en stelt vast dat de lidstaten hen onder bepaalde voorwaarden ertoe kunnen verplichten deel te nemen aan integratieprogramma's en te slagen voor de daaraan verbonden examens. Evenwel moet rekening worden gehouden met de zeer uiteenlopende persoonlijke omstandigheden van personen die internationale bescherming genieten. Alleen in uitzonderlijke gevallen kan er een geldboete worden opgelegd, zoals wanneer blijkt dat er sprake is van een bewezen en aanhoudend gebrek aan bereidheid tot integratie. Omdat personen die internationale bescherming genieten in beginsel alle kosten van de inburgeringscursussen en -examens moeten dragen, is er voorts sprake van een onredelijke last.

Een Eritrese jongeman is op 17-jarige leeftijd naar Nederland gekomen, waar hij werd erkend als persoon die internationale bescherming geniet. Toen hij 18 jaar werd, lieten de Nederlandse autoriteiten hem weten dat hij op grond van de Nederlandse wetgeving een integratieprogramma moest volgen. Dit betekende dat hij, in beginsel binnen drie jaar, diende te slagen voor alle onderdelen van het inburgeringsexamen. Deze termijn werd in totaal met een jaar verlengd omdat hij langdurig in een asielzoekerscentrum had verbleven en een opleiding had gevolgd. De jonge Eritreeër had evenwel niet deelgenomen aan bepaalde cursussen en examens en was niet geslaagd voor de cursussen en examens waaraan hij wel had deelgenomen.

De autoriteiten legden hem een boete op van 500 EUR en beslisten ook dat hij de lening van 10 000 EUR die de overheid hem had verstrekt om de kosten van zijn inburgering te financieren, volledig moest terugbetalen omdat hij niet op tijd was ingeburgerd. Daarna is hij ontheven van de inburgeringsplicht, omdat hij op dat moment voldoende inspanningen had geleverd om in te burgeren. Deze ontheffing laat evenwel onverlet dat hij de boete moet voldoen en de lening moet terugbetalen.

Hij heeft zich tot de Nederlandse rechter gewend en de Nederlandse Raad van State heeft daarop beslist het Hof van Justitie prejudiciële vragen te stellen over de verenigbaarheid van het Nederlandse stelsel met de richtlijn inzake internationale bescherming.²

In zijn arrest **stelt het Hof vast dat deze richtlijn zich onder bepaalde voorwaarden niet verzet tegen een nationale regeling waarbij personen die internationale bescherming genieten worden verplicht om te slagen voor een inburgeringsexamen.**

In dit verband onderstreept het Hof **het belang van de verwerving van kennis van zowel de taal als de samenleving van de gastlidstaat om de integratie** van personen die internationale bescherming genieten in de samenleving van de gastlidstaat **te bevorderen**, en hun toegang tot met name de arbeidsmarkt en tot beroepsopleidingen te vergemakkelijken. Het Hof merkt ook op dat de lidstaten in dit verband over een bepaalde beoordelingsmarge beschikken. De noodzaak om rekening te houden met de persoonlijke en zeer uiteenlopende omstandigheden van personen die internationale bescherming genieten, dringt zich evenwel des te meer op gezien hun bijzondere kwetsbaarheid, hetgeen juist rechtvaardigt dat die bescherming wordt verleend.

Daarom **moeten bijzondere individuele omstandigheden, zoals leeftijd, opleidingsniveau, financiële situatie of gezondheidstoestand van de betrokken persoon in aanmerking worden genomen**. Voorts moet de kennis die vereist is om voor een inburgeringsexamen te slagen op een basisniveau worden vastgesteld, zonder verder te gaan dan noodzakelijk is om de integratie te bevorderen en rekening houdend met het feit dat die persoon nog niet duurzaam in de betrokken lidstaat is gevestigd. Tot slot moet elke persoon die internationale bescherming geniet, worden vrijgesteld van de verplichting om te slagen voor dat examen indien hij kan aantonen dat hij reeds daadwerkelijk is geïntegreerd.

Hoe dan ook kan het feit dat een dergelijk examen niet met succes is afgelegd, niet stelselmatig worden bestraft met een geldboete. Een geldboete kan slechts worden opgelegd in uitzonderlijke gevallen, zoals wanneer blijkt dat er sprake is van een bewezen en aanhoudend gebrek aan bereidheid tot integratie.

Bovendien mag een dergelijke boete geen buitensporige financiële last leggen op de betrokken persoon, gelet op zijn persoonlijke en gezinssituatie.

In dit geval wordt de in de Nederlandse regeling vastgestelde geldboete stelselmatig toegepast en kan zij oplopen tot 1 250 EUR. Een dergelijke maatregel blijkt kennelijk onevenredig aan het door deze regeling nagestreefde doel.

Bovendien doet het feit dat personen die internationale bescherming genieten in beginsel alle kosten van de inburgeringscursussen en -examens moeten dragen, afbreuk aan de doelstelling om de effectieve integratie van die persoon in de samenleving van de gastlidstaat te verzekeren. Door deze verplichting wordt hem een onredelijke last opgelegd die hem niet alleen belet om daadwerkelijk toegang te krijgen tot dat integratieprogramma, maar ook om gebruik te maken van de andere rechten en voordelen die hij aan richtlijn 2011/95 ontleent.

NOTA BENE: De prejudiciële verwijzing biedt de rechterlijke instanties van de lidstaten de mogelijkheid in het kader van een bij hen aanhangig geding aan het Hof vragen te stellen over de uitlegging van het recht van de Unie of over de geldigheid van een handeling van de Unie. Het Hof beslecht het nationale geding niet. De nationale rechterlijke instantie dient het geding af te doen overeenkomstig de beslissing van het Hof. Deze beslissing bindt op dezelfde wijze de andere nationale rechterlijke instanties die kennis dienen te nemen van een soortgelijk probleem.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Hof van Justitie niet bindt.

De [volledige tekst en, indien van toepassing, de samenvatting](#) van het arrest zijn op de dag van de uitspraak te vinden op de website CURIA.

Contactpersoon voor de pers: Stefaan Van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170.

Beelden van de uitspraak van het arrest zijn beschikbaar via „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106.

Volg ons!

¹ Dit is een fictieve naam, die niet overeenkomt met de werkelijke naam van enige partij in de procedure.

² [Richtlijn 2011/95/EU](#) van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 inzake normen voor de erkenning van onderdanen van derde landen of staatlozen als personen die internationale bescherming genieten, voor een uniforme status voor vluchtelingen of voor personen die in

aanmerking komen voor subsidiaire bescherming, en voor de inhoud van de verleende bescherming.